

Jaujinimėlis

2019-2020 m.m.

RUGSĖJIS - SPALIS, Nr. 1

**Šis numeris skiriamas Želvos mokyklos
110-mečiui**

Kuo gyvenome rugsėjį, spalį?

Nenuobodžiavome: keliavome, sėmėmės
įspūdžių, dalyvavome renginiuose. Apie tai
plačiau skaitykite Želvos gimnazijos
Facebook paskyroje.

**Netrukus švęsime 110-ąjį mūsų gimnazijos
jubilių.**

Kviečiame dalyvauti šventiniuose renginiuose
spalio 25-26 dienomis!

Apie juos informacija – taip pat gimnazijos
Facebook paskyroje.

Mieli mokytojai,

Mintimis vėl atklydau į savąją mokyklą,
klaidžioju koridoriais, klausaus klasės
draugo mamos, mokyklos sargienės,
skambučio, kviečiančio į klasę... Koks
nuostabus jausmas sugrįžti į vaikystę, regėti
spindinčias gerumu mus mylinčių mokytojų
akis... Mieli mokytojai, linkiu būti sveikiems
ir toliau dalinti savo širdies šilumą.

*Su didele pagarba ir meile - 1966-1967 m.m
dešimtokas **Juozas Bukelis***

Mūsų gimnazija šiandien

MINDAUGAS PAKNYS

Spalis

*Rugsėjis greit rugius pasės, o laikas toks judrus,
nepastebėsime, kaip jų šiaudai į spalius subyrės.
Tad spalis piktas ir nuožmus nugelsvins rudenio lapus.
Saulė prisilpus, vėlyva, prasiskverbta tamsi paros
dalia.*

*Ryšėja juosta balzgana vakaro sutemoje,
balsai ataidi danguje švytinčiam paukščių take.
Prasiveria juodoji visata, žvaigždžių beribėj priberta.
O Paukščių Takas laiko dangaus skliautą savo medyje.*

*Spalis vaikšto po miškus, vis gena neišskridusius
į šiltus kraštus paukščius, netgi gyvatės lenda į urvus.
Nebėr energijos šiltos, žaltys nebesukaupia šilumos.
Tikėjom – saulė žaltį myli, jį pamačius mirus
apsiašaros.*

*Lygiadienis praėjo, mėnulis vėl į savo žiemos taką
nutekėjo.
Jo plonas pjautuvėlis plaukia medžių viršūnių šakomis.
Balionas išryškėja ir vis aukštyn, aukštyn pakyla
pilnatis,
mažėja ir mažėja – taip tik atrodo, nebijokit, jisai ir vėl
sugrįš.*

2019 m. spalio 8 d.

Pokyčiai mūsų gimnazijoje

Naujus mokslo metus Žėlva gimnazija pasitiko
išgražėjusi. Baigtas vidaus patalpų einamasis remontas
pagal projektą „Ukmergės rajono ugdymo įstaigų
aplinkos modernizavimas“. Projekto lėšomis buvo
atlikti pradinio ugdymo, gamtos, informatikos ir
technologijų kabinetų, sanitarinių mazgų remonto
darbai, įrengtos mokiniams poilsio zonos koridoriuose.
Dėkojame UAB „Santerma“ už laiku ir kokybiškai
atliktus darbus. Šio projekto sėkmę lėmė ir remonto
darbų techninę priežiūrą vykdžiusio Ukmergės rajono
savivaldybės administracijos statybos ir infrastruktūros
skyriaus vedėjo Gedimino Narbuto nuoširdus darbas.
Ačiū visiems, prisidėjusiems prie šių darbų.

Valgyklos ir administracinės patalpos buvo
suremontuotos mūsų rėmėjų VŠĮ „Auxilium projektai“
lėšomis. Šių patalpų remonto darbus atliko UAB
„Baltukmės statyba“.

Gimnazijos direktoriaus Vido Tavoro informacija

Paminėta EUROPOS KALBŲ DIENA

Europos kalbų diena gimė Europos Tarybos ir Europos Komisijos iniciatyva, švenčiama kiekvienais metais rugsėjo 26-ąją. Pagrindiniai EKD tikslai: skatinti kalbų mokymosi svarbos sąmoningumą; remti Europos turtingą kalbinę ir kultūrinę įvairovę; skatinti kalbų mokymosi visą gyvenimą programas mokyklose ir už jos ribų. Šiais metais mūsų mokiniai paminėjo šią

dieną žaisdami Kahoot. Reikėjo atsakyti į įvairius klausimus apie kalbas, norintieji dalyvavo projekte „51-asis iššūkis“. Tai ypatingas iššūkis, kuriame visapusiškai galima atskleisti savo kūrybiškumą ir parodyti pasauliui (bent mažajai jo daliai!), ką sugebi viena ar daugiau užsienio kalbų. Pvz. 1. Per vieną minutę penkiomis užsienio kalbomis pasisveikinau (pavyzdžiui, „labas“ ir pan.) ar netgi pasakiau „Aš tave myliu“.

Reikia pasidžiaugti, kad laimėjo 7 klasės mokinys **Nojus Klimašauskas**, įveikęs beveik pusę iššūkių.

Mokytojos Daivos Kriaučiūnaitės informacija

Projektai, kuriuose dalyvaujame

Šalies mokyklų kraštotyrinis projektas – konkursas „TAUTOS DVASIOS BEIEŠKANT...“

Jame, paraginti savo mokytojų, mūsų mokyklos mokiniai dalyvauja nebe pirmą kartą. Šiam projektų konkursui ankstesniais metais buvo rengti darbai apie mūsų krašto patarmes, įdomiuosius akmenis, arklinių tradicijas. Mums neblogai sekdavosi – ne vieną kartą esame laimėję prizines vietas.

Šįkart konkursui teikto darbo tema „**Želvos 100-mečio kelias: tradicijos ir žmonės**“, o šį darbą, padedami mokytojų R.Povylienės ir Z.Kriaučiūnienės, ruošė grupelė devintokų. Siūlome pasakaityti darbo fragmentą. Jame rasite informacijos apie seniau Želvoje vykusias garsias **Vasaros bei Žiemos sporto šventes**. Apie tai pasakojo želviškiai **Zita ir Juozas Kriaučiūnai**, o jų pasakojimą įrašė **Sonata Ilgevičiūtė ir Martyna Stačiokaitė**.

Zita Kriaučiūnienė prisimena:

„Kadangi prie mūsų namų vykdavo šios šventės, galiu pasakyti bendrą vaizdą. Žirgų lenktynės buvo vienas įspūdingiausių renginių kolūkio istorijoje. Jos prasidėjo, kai buvo įrengtas hipodromas. Sakyčiau, apie 1979-uosius metus. Pradžioje tai buvo tokia vietinė šventė daugiau, su arklukų pasirodymu. Kadangi pirmininkas Želvoj pastatė arklidę gražią, augino ir treniravo žirus įvairių tipų, veikė sporto mokykla, kuri ruošė jaunuosius jodikus ir važnyčiotojus, tai buvo galimybė ir didelę šventę suruošti. O

tada palaipsniui tos vietinės šventės, rajono mastu, pasidarė respublikinės žirgų lenktynės. Suvažiuodavo važnyčiotojai iš visos Lietuvos, net iš Alytaus. Ir tada čia sporto mokykloje dirbo toks garsus tuo metu irgi žirginio sporto entuziastas Vilkinis (vardo neatsimenu) ir dar jaunų trenerių pora. Tai čia buvo sąlygos ir treniruoti žirus, ir pasiekti gerų rezultatų. Žmonių atvažiuodavo ne tik iš mūsų rajono, bet ir iš visos Lietuvos, ir iš Žemaitijos, Aukštaitijos rajonų, ir čia vaizdas buvo toks nepakartojamas. Hipodromo papėdė apsupdavo entuziastai, kurie važiuodavo. Kaip dabar važiuoja į Sartus, tai tuomet važiuodavo į Želvą. Vaizdas būdavo labai gražus. Prie žirgų lenktynių ir muzika būdavo, ir būdavo šventės vedėjai įspūdingi, įspūdingais balsais, ir netgi iš sostinės pakviesti. Buvo specialus namelis vedėjams (dabar sako „moderatoriai“, o tada buvo vedėjai). Tai specialus namelis „ant vištos kojelės“, o tame namelyje paprastai būdavo įrengtas radijo ryšys, ir visa aikštė tolimiausiuose Želvos kampeliuose girdėdavosi – galėjai klausyti šventės, kaip jinai vyksta. Suvažiuodavo rajono valdžia, valdžios vyrai. Vietiniai žmonės jau buvo įpratę – prisikviesdavo savo svečių, artimųjų, giminių. Ir taip Želva su savo šventėmis garsėjo. O pirmininkas kaskart sugalvodavo naujų kažkokių akcentų: tai meškos, tai šuniukai, tai mašinos, tai dar kas nors. Baikerių pasirodymo, žinoma, nebuvo, nes tuo metu dar nebuvo tokio judėjimo kaip dabar. Žinoma, buvo tose šventėse ir saviveikla, pasirodydavo kolektyvai, mano saviveiklos, būdavo loterija, prekybos įvairios, ir visokių kitokių dalykų. Ir išėjus pirmininkui Jonui Vinckui užsidarė ir sporto mokykla, žirgeliai buvo galbūt parduoti už skolas kolūkio, ir liko aikštė, paviljonas, kuriame per lietų galėjo pastovėti svečiai garbingi, ir liko arklidė. Namelis „ant vištos kojelės“ dingo, pasidalino žmonės lentukas po namus. Sveika liko, nepalieta žmogaus rankų didžiulė arklidė. Ją privatizavo buvęs žirgų prižiūrėtojas, šerikas Albinas Krupauskas, kurio sūnus Virmantas dabar bando tą arklidę atstatyti ir svajoja čia puoselėti žirgininkystę, bet tokių švenčių, kaip buvo, jau nebebus...“

Nuotraukose:

Štai kiek žmonių susirinkdavo seniau į Vasaros sporto šventes...

...ir tiek jų susirenka į mūsų dienomis vykstančias Kraštiečių šventes

GINNAZIJOS 110-ajam JUBILIEJUI ARTĖJANT...

MINDAUGAS PAKNYS

Mano mokyklos direktorei **Zitai Kriaučiūnienei**

Mano mokykla

Vaikystę tolimą menu, bet tarsi šiandien – čia
Į pirmą klasę atvedė mane mama.
Žiūrėk – nepasiklysk. Rasi – čia tavo mokykla.
Bevedanti gatvę link kaimo Dainišio,
Želvos miestelio pačiame pakraštyje.

Peržengus slenkstį koridoriai man išplatėjo akyse.
Jie begaliniai ir ilgi, taip toli siekiantys.
O gal koridoriaus gale rasi?
Mama parodė – durys klasėn čia.
O tamsta mokytoja bus antra mama.

Sėdėjom klasėj erdvioje – mes, mokiniai.
Mokytojos balsas mums skambėjo pagarbiai.
Nors jau suaugęs aš esu,
direktorę mokyklos savo tuo pačiu balsu girdžiu.
Mindaugai! Neužmiršk - mokyklos metinės.
Kviečiu.

2019 m. spalio 17 d.

Mūsų mokykla senose nuotraukose

Kartu tai ir **FOTOMISLĖ**. Išsiaiškink, kas
pavaizduota šiose nuotraukose (metai, įvykiai).

Atsakymus surasi gimnazijos muziejuje.
Pirmajam, teisingai atsakiusiam, „Jaunimėlio“
prizas!

IS ŽELVOS MOKYKLOS ISTORIJOS

Enciklopediniai šaltiniai teigia, kad 1859 m. miestelyje
su 300 gyventojų veikusi mokykla.

1902 m. Želvos gyventojas Leonas Šaltenis kunigo K.
Žebrio padedamas buvo įkūręs slaptą lietuvišką
mokyklą.

1909 m. rugsėjo 1-ąją Želvoje buvo atidaryta Vilniaus
gubernijos Giedraičių valsčiaus Bikonių liaudies
mokykla.

1914 m. Dainiškių kaime, už kilometro nuo miestelio,
iškilo pirmasis Želvos pradžios mokyklos pastatas.

1918 m. Želvos pil. A. Šimanausko namuose atidaryta
lietuviška pradžios mokykla.

1936 m. valstybės lėšomis pradėta statyti, o 1939 m.
baigta didelė, erdvi šešių komplektų mokykla.

1939 m. pavasarį išleista 1-oji šios mokyklos laida –
33 šeštojo skyriaus moksleiviai, o 1940 m. birželio 2 d.
vyko naujos mokyklos atidarymo iškilmės.

1944 m. pradžios mokykla buvo pertvarkyta į
progimnaziją, o 1946 m. – į gimnaziją.

Nuo 1949 m. rugsėjo 1-osios ji pavadinta vidurine
mokykla. Tuomet joje mokėsi 546 mokiniai, dirbo 27
mokytojai.

1950 m. pavasarį išleista 1-oji abiturientų laida – 25
jauni žmonės.

1970 m. pastatytas didelis priestatas su 12 kabinetų,
erdvia sporto sale.

2009 m. mokykla šventė 100-ąsias savo gyvavimo
metines.

2015 m. Želvos vidurinė mokykla vėl tampa
gimnazija. Pastatas renovuojamas.

Žinios iš muziejaus – SPALIS

Muziejaus vasara buvo kupina malonių įvykių ir staigmenų

Svečiai

Viena iš jų – muziejaus steigėjos ir pirmosios vadovės **Stefanijos Kaselienės** (g. 1927 m.) apsilankymas. Ji atvyko iš Vilniaus su sūnaus Audriaus šeima. Senoji mokytoja ir graudinosi, ir džiaugėsi, kad buvęs muziejėlis išaugęs, sukaupęs daugybę eksponatų. Savo linkėjimus ir prisiminimus brangi viešnia paliko Svečių knygoje: „Te džiaugsmo daina nenutyla metų metais/te smulkmenos niekad negražia širdies/te visad darbai ir užmojai platūs/jus, brangūs bičiuliai, kasdieną lydės... Dėkoju visiems už gražų darbą, įdėtą į mokyklos istoriją. Ypač dėkoju muziejaus vadovei Zitai už kruopštų darbą ir malonų bendravimą...“

Muziejuje Kraštiečių šventės proga lankėsi 4-osios laidos abiturientė – poetė ir dailininkė iš Kauno **Danutė Vaskelaitė**. Ji atvežė ir dovaną – savo poezijos knygą „Šauksmo aidai“.

Muziejus sulaukė ir daugiau brangių svečių svečių - apie juos tekalba įrašai Svečių knygoje:

„Mes, po 45 metų susirinkę 25-osios laidos abiturientai, dėkojame ir džiaugiamės galėdami apsilankyti išgražėjusioje mokykloje, praturtėjusiam muziejuje, susitikti su jo vadove ... Visiems sėkmės ir geros sveikatos, nepamirštamų susitikimų...“ Stasė Kairytė – Čirbienė, Angelė Mikalajūnaitė, kun. Petras Purlys, Rimantas Grigonis ir kt. - 12 abiturientų.

Prieš 35 metus mūsų mokyklą baigė 35-oji abiturientų klasė. Jie į jubiliejinį susitikimą atvyko mažesniu būreliu – 9. Visi pasidžiaugė, sugrįžę į širdžiai mielą kampelį nors trumpam, nors minutėlei, bet su meile...

Susirinko ir 18-oji laida – tiesiog susitikti su auklėtoja Zita Kriaučiūniene, ją apkabinti, kaip sakė Danutė Aleliūnienė, pasveikinti ypatinga proga. Mokyklą jie baigė prieš 52 metus, tad džiaugėsi, muziejuje radę savo paliktus pėdsakus – savo KELIO šioje mokykloje METRAŠTĮ. Po susitikimo su auklėtoja jie dalyvavo ir Poezijos šventėje, o Zonis Virbalas su žmona – ir Kraštiečių šventėje... Išsiskirstė iki pavasario ir kaip paukščiai žadėjo sugrįžti dar kartą – pas auklėtoją...

Lankėsi muziejuje ir tolimesni svečiai – lietuviai iš JAV, Niujorko. Klimų giminės žmogus ieškojo savo prosenelių pradžių pradžios, kuri buvusi Želvos krašte. Deja, apie XIX a. šio krašto gyventojus muziejus žinių neturi, tad ir padėti negalėjome. Užtat supažindinom su krašto istorija, senaisiais kaimais ir kt. Lankėsi amerikiečiai senosiose kapinėse, prie Baltojo kryžiaus, apžiūrėjo žydų kapelius. Labai domėjosi mokykla – patiko jos erdvės, muziejus, stebino mokyklinė uniforma... Su buvusiais kraštiečiais atvyko ir jų bičiuliai iš Italijos – jie buvo malonūs ir labai smalsūs, pirmą kartą atvykę į Lietuvą. Gaila, mūsų svečiai lietuvių kalbos nesupranta... Vis tiek paliko malonių išpuodžių ir mintį, kad savo giminės medį reikia „auginti“ visą gyvenimą, o ne senatvėje...

Dovanos

Muziejus vasarą sulaukė dovanų. 35-osios laidos abiturientas **Audrius Laskauskas** muziejuje „apgyvendino“ 1979 m. uždarytos Pilionių pradžios mokyklos archyvą – šios kaimo mokyklėlės klasių žurnalus. Mokyklai vadovavo

Audriaus mama šviesios atminties Bronislava Laskauskienė, išsaugojusi savo mokyklos žurnalus. Taigi, muziejuje galime „skaityti“ Pilionių pradžios mokyklos istoriją.

Kitą dovaną muziejui paliko 21-osios laidos abiturientas **Algimantas Mikalajūnas**, čia apsilankęs vasaros pabaigoje. Tai – Kazio Račkausko, buvusio „Gimtinės“ redaktoriaus, knyga „Tarpukario Lietuvos mokytojai“. Joje – ir penkių Želvos krašto pradžios mokyklų mokytojų biografijos.

Vertingą dovaną savo mokyklos muziejui įteikė 22-osios laidos abiturientė filologė mokslininkė **Ritutė Šepetytė**, parengusi ir išleidusi pirmąjį lietuvišką (žemaitišką) XIX a. geografijos vadovėlį „Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos geografija“. Mūsų mokykla galbūt vienintelė turės tokį unikalų leidinį.

Savo knygelę „Gyvenima vaizdeliai“, rašytą tarmiškai, padovanojo 10-osios laidos abiturientė **Monika Kalesnykaitė – Blauzdiene**. Tai antroji šios autorės knyga, kurioje pasakojami autorės gyvenimo nutikimai. Leidinį puošia autorės ir jos dukrėlės dailių darbų nuotraukos.

Staigmena – savo unikalių eilėraščių knygelę išleido mūsų buvęs mokinys odininkas, tautodailininkas **Mindaugas Paknys**. Menininko eilėraščiuose - gimtinės vaizdai ir brangūs žmonės, likę širdyje ir atmintyje, tarsi laiškai, rašyti širdimi... „Perženk slenkstį“ - taip Mindaugas, niekada nesvajojęs apie poeto kelią, pavadino savo netikėtai užgimusią knygelę...

Jis teberašo ir „Jaunimėliui“ vis siunčia savo naujus eilėraščius... Ačiū jam! Ir kūrybinės sėkmės – ir mene, ir poezijoj! Ir gyvenime.

Informaciją apie muziejų parengė vadovė Z. Kriaučiūnienė ir muziejaus bičiulė A. Petniūnaitė

Į susitikimą susirinkę 18-osios laidos abiturientai

Ši „Jaunimėlis“ padėjo parengti:

Mokytojos Daiva Kriaučiūnaitė, Zita Kriaučiūnienė, 9 klasės mokinės Sonata Ilgevičiūtė, Martyna Stačiokaitė, 10 kl. mokinė Austėja Petniūnaitė. Ačiū joms!

Maketavo Rasa Povylienė

Želvos gimnazija, 2019–10–22

RAŠYKITE MUMS:

zelvosjaunimelis@gmail.com

